

τῆς Ἀνθρωπότητας τῆς σύγχρονης Ἐποχῆς εἶναι ἡ ἀναβίωση καὶ ἡ λυσσα-
σμένη ἐπίθεση στὸν αἰώνα μας σ' ὅλα τὰ μέτωπα ὅλου τοῦ Κόσμου τοῦ προ-
αἰώνιου καὶ παναιώνιου πνεύματος τῆς Ἀσίας καὶ τοῦ Πανασιατισμοῦ.
Ο Εὐρωπαϊκὸς Κόσμος, παρ' ὅλους τοὺς δραματισμοὺς κι' ἐκστασιασμούς
του μπροστά στὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸν Κόσμο, εἶναι καταδικασμένος ἀπ' αὐτὰ
τὰ πράγματα καὶ τὶς ἵδιες τὶς Μοῖρες τῆς Ἰστορίας νὰ μὴν ἀντικύσῃ ποτὲ
μπρὸς στὰ μάτια του τὴν ὄντειρεμένη θεία γῇ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαγγελίας καὶ
νὰ μὴ γνωρίσῃ ποτὲ τὴν μέθη του θείου νέχταρος καὶ τῆς θείας ἀμβροσίας
τῶν φιλιῶν τῆς αἰωνίας Ἐλένης. Ή ψυχὴ τῆς ἥλιοστάλαχτης Ἐλένης, τῆς
αἰνιγματικῆς Ἀριάδνης, τῆς ἔνθεης καὶ οὐρανίας Διοτίμας θὰ μείνῃ γιὰ
πάντα γιὰ δλους τοὺς Φάουστ καὶ δλους τοὺς Διόνυσους καὶ Ὅπερίονες τοῦ
Βορρᾶ αἰώνιο μυστήριο καὶ μόνο ὄντειρο καὶ δπτασία.

3. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

α'. ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Τίθεται ἡδη τὸ ἔρωτημα: Ἄρα γε δὲν ὑπάρχει κανένας ἄλλος κόσμος
ἀπάνω στὴ Γῆ ποὺ οἶ Μοῖρες τῆς Δημιουργίας νὰ τὸν ἔχουν προικίσει μὲ τὴ
μυστικὴ θαυματουργικὴ δύναμι τοὺς ἀνεβάζει στὰ ὕψη τῶν πηγῶν τοῦ φωτὸς
τοῦ μυστηρίου τοῦ αἰωνίου ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ θαύματος καὶ ἀν ὑπάρχῃ ἔνας
τέτοιος κόσμος, ποιὸς εἶναι ὁ τρισόλβιος καὶ τρισιμακάριος αὐτὸς κόσμος; Στὸ
φῶς τοῦ ἔρωτήματος αὐτοῦ ἡ Κοσμικὴ Μοίρα τοῦ Νεοελληνικοῦ Κόσμου ἐπιβάλ-
λει ὁ Νεοελληνικὸς Λόγος νὰ ὑψωθῇ μὲ ὅλη τὴ συνείδηση τῆς σοβαρότητας ποὺ
πρέπει καὶ ποὺ ἀπαιτεῖ καὶ ἡ προβληματικὴ καὶ ἡ ἀπορητικὴ τοῦ ζητήματος.
Στὸ ἀληθινὰ μόνο στὸ Νεοελληνικὸ Λόγο καὶ στὴ Νεοελληνικὴ Συνείδηση οἶ
Μοῖρες τοῦ Κόσμου καὶ τῆς Παγκόσμιας Ἰστορίας ἐπεφύλαξαν τὴ θεία μοίρα
δλου τοῦ βάρους τοῦ διαφωτισμοῦ τοῦ προβλήματος. Καὶ τὸ μυστήριο καὶ τὸ φῶς
τοῦ προβλήματος δὲν ὑπάρχει καὶ συνεπῶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀναζητηθῇ πουθενὰ
ἄλλοῦ παρὰ μονάχα μέσα στὸν ἴδιο τὸν ἀπορούμενο, ἀναζητούμενο κι' ἔρω-
τώμενο Κόσμο, τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Κόσμο. Ή κορυφὴ ὅλων τῶν κορυ-
φῶν τοῦ αἰωνίου Ἑλληνικοῦ θαύματος τῶν Ἀρχαίων Καιρῶν εἶναι ἡ ἀρχὴ
ὅλων τῶν ἀρχῶν τῆς ἥλιακῆς δημιουργίας τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, ἡ ἀρχὴ
τῆς ἀπόλυτης ἐνότητας τοῦ Σύμπαντος. Ἐν τὸ Πᾶν! Ο Λόγος καὶ ἡ Δη-
μιουργία, ἡ Συνείδηση καὶ τὸ "Ον, ἡ Σκέψη καὶ τὸ Σύμπαν, ὁ Ἀνθρωπος
καὶ δ Κόσμος, στὸ βάθος ἔχουν μιὰ ὁίζα, μιὰ πηγή, μιὰ ἀρχή, μιὰ οὐσία,
μιὰ μοίρα. Τὸ φῶς τῆς κοσμικῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι τὸ φῶς ὅλων τῶν αἰω-
νίων μυστηρίων τῆς Δημιουργίας καὶ τῆς Ζωῆς καὶ ὅλων τῶν προβλημάτων
τῆς Φιλοσοφίας, προβλημάτων ὄντολογικῶν καὶ μεταφυσικῶν, δεοντολογι-
κῶν καὶ ἡθικῶν, αἰσθητικῶν, πολιτικῶν, κοινωνικῶν. Στὸ φῶς τῆς ἀρχῆς
αὐτῆς ἡ ἀστραπὴ τῆς Ἀλήθειας σκίζει τὸν οὐρανὸ τοῦ μυστηρίου τῆς Ζωῆς

μόνο στὴν ἀπόλυτη ταύτιση τῆς Συνείδησης καὶ τοῦ Κόσμου. Στὴν πνευματικὴν Ἰστορία καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὅλης τῆς Ἀνθρωπότητας γιὰ πρώτη φορὰ ἐφωτοβόλησε τὴν πνευματικὴν ἀβύσσο τοῦ Κόσμου μὲ τὸ πνευματικὸ φῶς τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ὁ Ἀκραγαντῖνος θεὸς μὲ τοὺς αἰώνιους στίχους του:

«Γαίῃ μὲν γὰρ γαῖαν δπώπαμεν, ὑδατὶ δ' ὕδωρ,
αἰθέρι δ' αἰθέρα δῖον, ἀτὰρ πυρὶ πῦρ ἀίδηλον,
στοργὴν δὲ στοργῇ, νεῖκος δέ τε νείκει λυγρῷ»¹.

Τὸ φῶς τῆς ἴδιας ἀρχῆς ἔσται αὐτὸν πνευματικὸν ἀπόλυτον τοῦ Πλάτωνος γιὰ τὸ ἀνθρώπινο μάτι ὡς τὸ «ἥλιοι εἰδέστατον τῶν περὶ τὰς αἰσθήσεις ὅργάνων» (Πολιτ. 508 AB). Ἀπὸ τὴν ἴδια πηγὴν πηγάζουν καὶ οἱ λόγοι τοῦ φιλοσόφου Ποσειδωνίου: «ῶς τὸ μὲν φῶς ὑπὸ τῆς φωτοειδοῦς ὅψεως καταλαμβάνεται, ή δὲ φωνὴ ὑπὸ τῆς ἀεροειδοῦς ἀκοῆς, οὗτοι καὶ ή τῶν ὅλων φύσις ὑπὸ συγγενοῦς ὅφείλει καταλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου»² ὡς καὶ οἱ λόγοι περὶ ψυχῆς τοῦ ἀγνωστού δημιουργοῦ τοῦ ψευταριστοτελικοῦ ἔργου «Περὶ Κόσμου»: «ὅταν οἶμαι τὰ συγγενῆ γνωρίσασα καὶ θεῖφ ψυχῆς ὅμματι τὰ θεῖα καταλαβοῦσα» (I. 391a 14).

Στὸ φῶς τῆς βαθύτατης αὐτῆς πνευματοθεωρίας τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Κόσμου τὴν οὐσία του δὲ θὰ μποροῦσε κανένας ὅλος κόσμος νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἔσται δημιουργικὰ σὸ δλη τὴν Ἀνθρωπότητα παρὰ μονάχα ἔνας κόσμος ποὺ θάταν συνέχεια κι ἐξέλιξη Ἰστορικὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Κόσμου καὶ συνεπῶς οὐσιαστικὰ θὰ ταυτιζόταν μὲ τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Κόσμο καὶ θάφερνε στὰ βάθη τοῦ εἶναι του ἀσβεστο τὸ φῶς τῆς οὐσίας τοῦ Κόσμου ποὺ ἔδημιούργησε τὸ αἰώνιο ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ θαῦμα. Καὶ ὁ Κόσμος αὐτὸς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα καὶ τοὺς νόμους τῆς Ἰστορίας κανένας ὅλος παρὰ μονάχα ὁ Νεοελληνικὸς Κόσμος.

«Ἡ πνευματικὴ αὐτὴ θεωρία θέτει μπρὸς στὰ μάτια μας τὸ ἀβύσσοντα πρόβλημα τῆς οὐσίας τοῦ Νεοελληνικοῦ Κόσμου καὶ τῆς σχέσης του μὲ τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Κόσμο. Ἀπὸ τὴν λύση τοῦ προβλήματος αὐτοῦ ἐξαρτιέται δλη ή ζωὴ καὶ ή Ἰστορικὴ Μοίρα τοῦ Νεοελληνισμοῦ μέσον στὸν Κόσμο. Ποιὰ

1. H. Diels Vorsokratiker. "Εκδ. 3, τ. A. σ. 262, ἀποσπ. 109, πρβλ. καὶ ἀπ. 107.

2. Τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Πλωτίνου ἔσται αὐτὸν πνευματικὸν τοῦ Νεότερο Κόσμο ὁ Goethe μὲ τοὺς κοσμοξάκουστους στίχους του:

»Wär' nicht das Auge sonnenhaft, die Sonne könnt' es nie erblicken.

Läg' nicht in uns des Gottes eigne Kraft, wie könnt' uns Göttliches entzücken?»

«Ἀν τὰ μάτια δὲν είχαν τοῦ ἥλιου τὴν οὐσία, δὲ θὰ μποροῦσαν νὰ ιδοῦν τὸν ἥλιο. Ἀν η δύναμη τοῦ θεοῦ δὲν ἦταν βαθειὰ μέσα μας, πῶς θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς φλογίζῃ τὸ Θεῖο;»

3. Σχόλια στὸν Τίμαιο τοῦ Πλάτωνος.

είναι ή θέση τοῦ Νεοελληνισμοῦ μπροστά στὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνισμό ; Ὁ Νεοελληνικὸς Κόσμος στὸ βάθος καὶ στὴν ἀπόλυτη βιολογική, ἐμνολογική, πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ πραγματικότητά του είναι ἔνας καὶ ὁ αὐτὸς κόσμος μὲ τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸν Κόσμον ἥτις ἔνας ἄλλος διαφορετικὸς στὴν οὐσία του καὶ στὴν ψυχή του κόσμος ; Μὲ ἄλλους λόγους ὑπάρχει ἴστορικὴ ἐνότητα τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Νεοελληνισμοῦ ἥτις οἱ Μοῖρες—Μητέρες τῆς ἴστορίας ἔχουν δίξει ἀγεφύρωτα βάραθρα καὶ χάη ἀνάμεσα στοὺς δυὸς αὐτοὺς κόσμους ;

Τὰ ἐρωτήματα αὗτὰ είναι τὰ ὑψηλότερα ἐρωτήματα τῆς ζωῆς τοῦ Νεοελληνικοῦ Κόσμου καὶ τὰ σοβαρότερα καὶ πιὸ ἐναγώνια ἐρωτήματα ποὺ ὑψώθηκαν ποτὲ μπροστὰ σὲ ἔνα λαό . Στὸ Νεοελληνικὸν Λόγο πέφτει δὲ τὸ βάρος νὰ φωτίσῃ τὸ πρόβλημα δλων τῶν προβλημάτων του, τὸ πρόβλημα τῆς ἴστορικῆς ἔριας του καὶ τῆς κοσμικῆς φύσης του, τῆς ἴστορικῆς γένεσης καὶ ὑπαρξίας του καὶ τῆς κοσμικῆς του Εἶμαρμένης μέσα στὸ Σύμπαν . Ὁ Νεοελληνικὸς Ἀνθρωπὸς είναι ὑποχρεωμένος ἀπὸ τὰ ἵδια τὰ πράγματα καὶ τὴν Ζωὴν—Ἀγάγκη καὶ διφεύλει γὰ σκύψῃ ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἀβύσσο τοῦ προβλήματος τῆς κοσμικῆς ζωῆς του καὶ τῆς κοσμικῆς του Εἶμαρμένης, νὰ νικήσῃ τὸ στοιχειὸν τῆς ἀβύσσους καὶ νὰ ὑψωθῇ θριαμβευτὴς ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἀβύσσο αὐτῆς . Ἀπὸ τὴν νίκη αὐτῇ καὶ μόνο ἀπὸ τὴν νίκη αὐτῇ μπορεῖ νὰ βγῇ καὶ θὰ βγῇ ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς τῆς δημιουργικῆς ζωῆς καὶ τῆς θριαμβευτικῆς μοίρας τοῦ Νεοελληνισμοῦ μέσα στὴν ἴστορία τοῦ Κόσμου .

β'. Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ἡ πνευματικὴ θεωρία τοῦ προβλήματος τοῦ Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ θέτει τὸ πρόβλημα τῆς οὐσίας τοῦ Νεοελληνισμοῦ καὶ τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος θέτει τὸ πρόβλημα τῆς ἴστορικῆς σχέσης τοῦ Νεοελληνισμοῦ καὶ τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ . Ὁ φωτισμὸς τοῦ τελευταίου αὐτοῦ προβλήματος είναι ἀναγκαία προϋπόθεση καὶ ἴστορικὴ ἀνάγκη τῆς δημιουργικῆς ζωῆς τοῦ Νεοελληνισμοῦ . Ἀλλ' ἐρωτᾶται, ποιὸ είναι τὸ φῶς τοῦ τελευταίου αὐτοῦ προβλήματος ; Τὸ φῶς αὐτὸ είναι τὸ φῶς μόνο τῆς Ἑλληνικῆς ἴστορίας καὶ δὲν μπορεῖ νὰ βγῇ παρὰ μονάχα ἀπὸ τὴν πνευματικὴ διείσδυση μέσα στὰ βάθη τῆς Ἑλληνικῆς ἴστορίας καὶ τὴ βαθειὰ γνώση δλων τῶν φάσεων τῆς πολυτάραχης καὶ δραματικῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς πτώσης τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ ὃς σήμερα . Τὴ βαθειὰ ὅμως γνώση τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς αἰῶνες δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ παρὰ μονάχα ἥ ύψηλὴ καὶ φωτισμένη Κριτικὴ τῆς Ἑλληνικῆς ἴστορίας . Ἀλλ' ἡ Κριτικὴ ποὺ θὰ δώσῃ τὸ φῶς τῆς ἀπόλυτης ἴστορικῆς Ἑλληνικῆς Ἀλήθειας ἐπάνω σ' ὅλα τὰ τρισκότεινα προβλήματα τῆς Ἑλληνικῆς ἴστορίας 25 αἰώνων δὲν μπορεῖ νὰ είναι παρὰ μονάχα τὸ ἔργο μιᾶς φωτισμένης, βαθειὰ πνευματοενορατικῆς καὶ στοχαστικῆς, ἀπόλυτα γνήσιας Ἑλληνικῆς Συνείδησης, ποὺ αὐτολυτωμένη ἀπὸ ὅλα τὰ σκοτάδια ποὺ ἔρριξαν ἀπάνω στὴ ζωὴ καὶ τὴν ἴστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους θύελλες, μπόρες, τρικυμίες, περιπέτειες, δράματα, τραγωδίες, συφιορές, κατα-

στροφές, κοσμοκατακλυσμοὶ καὶ κοσμοχαλασμοὶ 25 αἰώνων, θάναι σὲ θέση νὰ ἰδῇ τὴν Ἑλληνικὴν Ἰστορία σὸν δὲ τὸ ὀκεάνειο πλάτος καὶ βάθος της μὲ καθαρὸν Ἑλληνικὸν μάτι, μὲ βαθὺ καὶ γνήσιον Ἑλληνικὸν ἔθνικὸν πνεῦμα, μὲ ἄγνην Ἑλληνικὴν ψυχήν, μὲ ἀληθινὴν Ἑλληνικὴν κριτικὴν Ἰστορικὴν σκέψη, ποὺ θὰ σκοπεύῃ καὶ θάξῃ ὡς μοναδικὸν στόχο της τὴν Ἰστορικὴν Ἀλήθειαν καὶ μόνο τὴν καθαρὴν καὶ ἀπόλυτην Ἑλληνικὴν Ἰστορικὴν Ἀλήθειαν διλότελα ἀσχετα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε ἄλλη ὅποιας λογῆς βλέψη καὶ σκέψη.

Ἡ Ζωὴ καὶ ἡ Δημιουργία εἶναι ὁ ὑψηλότερος κοσμικὸς σκοπὸς ἐνὸς λαοῦ. Ἡ Ζωὴ ὅμως ἔχει τὸ δικό της πνεῦμα, τὸν δικούς της νόμους καὶ τὴν δική της νομοτέλειαν. Τὸ Πνεῦμα γιὰ τὴν Ζωὴν καὶ δχι ἡ Ζωὴ γιὰ τὸ Πνεῦμα. Αὗτὴ εἶναι ἡ ὑπέρτατη ἀρχὴ τῆς Ζωῆς—Δημιουργίας. Ὁ νόμος δὲ τῶν νόμων τῆς Ζωῆς εἶναι ὁ νόμος τῆς νίκης καὶ τοῦ ἀπολύτου ὑριάμβου τοῦ πνεύματος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἴδιας τῆς Ζωῆς. Ὁ νόμος τῆς ἀπόλυτης ἐπιβολῆς τῶν ἀναγκῶν, αἰτημάτων, ἐπιταγῶν, νόμων τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀχτινοβολίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους εἶναι ὁ νόμος δὲ τῶν νόμων τοῦ Νεοελληνισμοῦ καὶ τῆς ζωῆς δὲ τῶν Νεοελλήνων. Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου αὐτοῦ πρέπει νὰ κυριαρχήσῃ ἀπόλυτα καὶ νὰ ἐπιβληθῇ Πανελλήνια σὸν δὲ τι ἀφορᾷ τὴν καθαρὴν Ἰστορικὴν ἔρευνα καὶ τὸν ἀπόλυτο θεωρητικὸν φωτισμὸν δὲ τῶν βαθύτατων κι ἐναγώνιων προβλημάτων τῆς Ἰστορικῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἄπαντα ἀπὸ δὲ τῶν κι ἀπάντων ἀπὸ δὲ τῶν καὶ μόνο τὸ Ἐθνος καὶ μόνο τὸ Ἐθνος. Τὸ ἱερότατο συμφέρο τοῦ Ἐθνους καὶ μόνο τὸ συμφέρο τοῦ Ἐθνους εἶναι ὁ ὑπέρτατος Κανόνας—Νόμος καὶ τὸ ἀπόλυτο κριτήριο τῆς Νεοελληνικῆς Ζωῆς. Τὸ φῶς τῆς Ἀλήθειας τοῦ Ἐθνους καὶ μόνο τῆς Ἀλήθειας τοῦ Ἐθνους, τοῦ ἔθνικον κοινωνικοῦ Συνόλου, πρέπει νὰ εἶναι ἡ μόνη κοσμοθεωρία μας, ἡ μοναδικὴ θρησκεία μας καὶ ἡ αἰώνια ἀκατάλυτη ἥθική μας. Τὸ φῶς δὲ τῆς παγκοινωνικῆς καὶ πανεθνικῆς Ἀλήθειας εἶναι μονάχα τὸ φῶς τοῦ φωτισμένου κι ἐλεύθερου (ἀπολυτρωμένου ἀπὸ δὲ τις δυνάμεις τοῦ θεωρητικοῦ ζόφου καὶ τῆς Ἰστορικῆς πλάνης καὶ δὲ τῶν στοιχειῶν καὶ τεράτων τῶν ἀτομικῶν ἢ διμαδικῶν συμφερόντων καὶ τῶν προσωπικῶν παθῶν) δημιουργικοῦ κριτικοῦ Ἑλληνικοῦ Νοῦ ποὺ στὸ δημιουργικὸν κριτικὸν ἔργο του δὲ θεοῦ ἀκούῃ καμιὰ ἄλλη φωνὴ παρὰ μονάχα τὴν φωνὴν τῆς κατηγορικῆς προσταγῆς τῆς μοναδικῆς Μεταφυσικῆς—Θρησκείας—Ἡθικῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους, τῆς Μεταφυσικῆς—Θρησκείας—Ἡθικῆς τῆς Ζωῆς—Δημιουργίας—Ἀχτινοβολίας καὶ τῆς Ἰστορικῆς Εἰμαρμένης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους. Καὶ ἡ φωνὴ τῆς Ζωῆς καὶ τῶν Ἰστορικῶν κοσμικῶν πεπρωμένων τοῦ Ἐθνους εἶναι μόνο ἡ φωνὴ τῆς ἀπόλυτης Ἰστορικῆς Ἀλήθειας τοῦ Ἐθνους. Καὶ ὁ νόμος τῆς φωνῆς τῆς Ἀλήθειας τοῦ Ἐθνους εἶναι ὁ νόμος δὲ τῶν νόμων τοῦ Ἐθνους. “Ολες οι δημιουργίες τῆς Ζωῆς τοῦ Ἐθνους, καὶ ἡ Θρησκεία καὶ ἡ Τέχνη καὶ ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Φιλοσοφία καὶ ἡ Ἡθικὴ καὶ τὸ Δίκαιο καὶ ἡ Πολιτεία καὶ δὲ ὁ πολιτισμός, εἶναι δυνάμεις καὶ θεσμοὶ καὶ δργανα τῆς Ζωῆς καὶ μόνο τῆς Ζωῆς, δημιουργίες γιὰ τὴν ἔξυπηρέτηση, τὴν ίκη καὶ τὸ δρίαμβο τῆς Ζωῆς, τοῦ πνεύματος, τῆς οὐσίας, τῶν νόμων, τοῦ φωτὸς τῆς Ζωῆς. Καὶ ἡ Θρησκεία καὶ ἡ Τέχνη καὶ ἡ Ἐπιστήμη

καὶ ἡ Φιλοσοφία καὶ ἡ Ἡθικὴ καὶ τὸ Δίκαιο καὶ ἡ Πολιτεία κι^ν δλες οἱ ἀρχὲς καὶ δυνάμεις κι^ν δλα τὰ δργανα τῆς Πολιτείας καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ δ Στρατὸς καὶ ἡ Παιδεία καὶ ἡ Οἰκονομία, δλα τὰ κοινωνικὰ ἀτομα κι^ν δλες οἱ κοινωνικὲς τάξεις, δλοι οἱ κοινωνικοὶ δργανισμοί, δλες οἱ κοινωνικὲς ἴδεολογίες κι^ν δλα τὰ κοινωνικὰ συστήματα καὶ συγκροτήματα ἔχουν δημιουργηθῆ καὶ ὑπάρχουν καὶ ζοῦν μόνο γιὰ τὸ Ἔθνος καὶ τὴ Ζωὴ τοῦ Ἔθνους κι^ν δχι τὸ Ἔθνος καὶ ἡ Ζωὴ τοῦ Ἔθνους γιὰ τὴ Ζωὴ τῶν δημιουργημάτων τῆς Ζωῆς τοῦ Ἔθνους. Ὁ λοι κι^ν δλα γιὰ τὴ Ζωὴ καὶ μόνο γιὰ τὴ Ζωὴ, τὴ Νίκη, τὸ Θρίαμβο, τὴ Μοίρα τοῦ Ἔθνους.

Τὸ φῶς τῆς μ^ν αὐτὸ τὸ πνεῦμα Κριτικῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας προϋποθέτει, πρῶτα - πρῶτα κι^ν ἀπάνω ἀπ^ν δλα, τὴν ἀπόλυτην ἀπολύτρωση καὶ τὴν τελείαν ἀνεξαρτησία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος, στὴν καθαρὴν κριτικὴν θεώρησή του τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας, ἀπ^ν δλα τὰ σκοτάδια κι^ν δλα τὰ εἴδωλα αἰώνων. Τὰ εἴδωλα τῆς παγκυρίαρχης ἐπὶ αἰώνες θεωρίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας καὶ κριτικῆς τῶν Κεχηνότων τοῦ Νεοελληνισμοῦ ποὺ πλακώνει καὶ σφίγγει ἀποπνιχτικὰ τὴ Ζωὴ δλού τοῦ Ἔθνους, εἴδωλα ποὺ δὲν ἔχουν καμιαὶ ἀπολύτως σχέση μὲ τὴν ἐθνική, τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλήθεια, κ^α εἶναι μόνο φαντάσματα καὶ βρυκόλακες τοῦ ζόφου πνευματικῆς νυχτιᾶς αἰώνων κάτου ἀπ^ν τὸ πνεῦμα καὶ μὲσ^ο στὸ πνεῦμα ξένων βαρβάρων λαῶν. Ἡ Ἀλήθεια εἶναι ἄνθος καὶ ὑπερούσιος καρπὸς τῆς πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς Ἐλευθερίας, τῆς Ἐλευθερίας τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Ψυχῆς. Γιὰ νὰ κατορθώσουμε νὰ ἴδοῦμε τὴν Ἑλληνική, τὴν Ἐθνικὴν Ἀλήθεια, μέσα στὴν τρικυμιασμένη θάλασσα τοῦ Χρόνου καὶ τὰ σκοτάδια τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας 25 αἰώνων, πρέπει πρῶτ^ο ἀπ^ν δλα νὰ γίνουμε πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ ἀπόλυτα ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῶν ἴδεολογιῶν, κοσμοθεωριῶν, βιοθεωριῶν, συστημάτων, ἀρχῶν, θεσμῶν, πίστεων, διδασκαλιῶν, κηρυγμάτων, ποὺ μᾶς ἀφησε ἡ Ἰστορικὴ ἐπαφὴ καὶ συμβίωσή μας μὲ δλούς τοὺς λαοὺς ποὺ μαζί τους ἔζησαμε ὑποχρεωτικὰ αἰώνες μακροὺς στὸ πιὸ πάνω χρονικὸ διάστημα. Μ^η ἄλλους λόγους πρέπει καὶ δφεύλουμε στὴν κριτικὴν Ἰστορικὴν σκέψη μας νὰ γίνουμε ἀπόλυτα γνήσιοι Ἑλληνες καὶ μόνο Ἑλληνες. Μόνο μὲ τὴν προϋπόθεση αὐτὴν εἶναι δυνατὸ νὰ βροῦμε τὸν ἀληθινὸν ἔαυτό μας καὶ νὰ φωτοβολήσουμε καὶ φωτοπλημμυρίσουμε δλα τὰ βάρανδα τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς Ἰστορικῆς Ζωῆς μας μὲ τὸ φῶς τῆς Ούσίας, τῆς Ἀλήθειας καὶ τῆς Είμαρμένης τοῦ ἐθνικοῦ ἔαυτοῦ μας. Μὲ τὴν προϋπόθεση αὐτὴν καὶ μόνο μὲ τὴν προϋπόθεση αὐτὴν θ^α ἀστραφτοβολήσῃ μπρὸς στὰ μάτια μας τὸ φῶς τῆς θέαντας δλων τῶν θεατῶν, τῆς Ἀλήθειας τοῦ Ἔθνους, ποὺ μὰς ὑψώσῃ σὲ ὑπερκόσμια ὑψη ὅπου πεσμένοι σὲ δέος θρησκευτικὸ καὶ θρησκευτικὴ κατάνυξη κι^ν ἔκσταση θὰ ἴδοῦμε γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Ζωὴ μας, ὡς Ἔθνους, νὰ φεγγοβολάῃ μπρὸς στὰ μάτια μας ὁ ἥλιος τῆς θείας κοσμικῆς μας Ούσίας—Μοίρας καὶ τῆς κοσμικῆς μας Νίκης.

Ο Νεοελληνικὸς Κόσμος ἔθεσε πολλὲς φορὲς στὸ παρελθὸν τὸ πρόβλημα τῆς ἐθνικῆς ούσίας του καὶ τῆς Ἰστορικῆς ἐνότητάς του μὲ τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Κόσμο καὶ θέλησε νὰ διαφωτίσῃ τὸ πρόβλημα αὐτὸ μὲ τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης τῆς Ἰστορίας. Ἀλλὰ βαθειὰ καὶ ἀληθινὴ γνώση τῆς Ἰστορίας

είναι άπολύτως άδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, δταν ἀπὸ τὴν πνευματικὴν θεώρηση τῆς Ἱστορίας λείπῃ τὸ βαθὺ καὶ ἀληθινὸν κριτικὸν πνεῦμα ποὺ ὡς ὑπέρτατο κριτήριο καὶ νόμο του ἔχει τὴν Ἀλήθεια, ποὺ βγαίνει μόνο ἀπὸ τὴν φωτεινὴν πνευματικὴν ἐνόραση τῆς Ἱστορίας καὶ τὴν βαθειὰ φιλοσοφικὴν Κοσμοθεωρίαν τῆς Ζωῆς.¹ Η Ἱστορία τῶν Νεοελληνικῶν πνευματικῶν θεωρήσεων τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας ἀποκαλύπτει, δτι ἀπὸ τὶς θεωρήσεις αὐτὲς ἔλειψε τελείως τὸ πνεῦμα τῆς ὑψηλῆς καὶ φωτισμένης ἐθνικῆς Κριτικῆς τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας. Κι^o ἔλειψε τὸ ὑψηλὸν κριτικὸν καὶ βαθειὰ ἐθνικὸν πνεῦμα ἀπὸ τὶς Νεοελληνικὲς θεωρήσεις τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας, γιατὶ τὸ Νεοελληνικὸν Πνεῦμα δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ ὑψωθῇ στὴν ὑψη ἐκεῖνα τῆς πνευματικῆς θεωρίας τοῦ Κόσμου καὶ τῆς Ἱστορίας ὅπου κυριαρχεῖ ἀπόλυτα ὁ μοναδικὸς νόμος τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Κριτικῆς, ὁ νόμος τῆς Ἀλήθειας, τῆς ἀπόλυτης ὑπερυποκειμενικῆς, ὑπερκροσωπικῆς, ὑπερταξικῆς, ἀντικειμενικῆς καὶ καθολικῆς Ἀλήθειας, ποὺ προϋποθέτει τὴν ἀπόλυτη λύτρωση τοῦ Πνεύματος ἀπὸ κάθε τι ποὺ δὲν εἶναι καὶ αὐτὸν πνευματικὴ θεωρία. Τὸ Νεοελληνικὸν Πνεῦμα δὲν ἔδωσε ἀκόμα στὸ Ἐλληνικὸν Ἐθνος τὴν ἐθνικήν του Κριτικὴν τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας ποὺ ἀπαιτεῖ ἥ δημιουργικὴν ζωὴν τοῦ Ἐθνους, γιατὶ δὲν κατώρθωσε ἀκόμα νὰ ὑψωθῇ στὸ πρῶτο στάδιο κάθιε γόνιμης θεωρίας τοῦ Πνεύματος, ποὺ εἶναι στὸ ὕψος ποὺ ἐπιβάλλει ἥ ἀπόλυτη Πραγματικότητα—Ἀλήθεια καὶ ἥ ἀληθινὴ δημιουργικὴ πνευματικὴ ζωὴ, τὸ στάδιο τῆς πνευματικῆς Ἐλευθερίας. Τὸ Νεοελληνικὸν Πνεῦμα, στὴν θεώρηση τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας, δὲν ἔλευτερώθηκε ἀκόμα οὔτε ἀπὸ τὶς σκοτεινὲς ἀντιπνευματικές, ἀντιδραστικὲς καὶ ἀντιδημιουργικὲς δυνάμεις τοῦ ἴδιου τοῦ Νεοελληνισμοῦ, οὔτε ἀπὸ τὰ πνευματικὰ σκοτάδια ποὺ ὑψώσε γύρω ἀπὸ τὴν Ἐλληνικὴν Ἱστορία τὸ πνεῦμα τῶν ἔνων λαῶν ποὺ μαζί τους ἔζησε ὑποχρεωτικὰ ὁ Ἐλληνισμὸς στὴν Ἱστορικὴν περίοδο τῶν τελευταίων 25 αἰώνων, τὸ πνεῦμα τοῦ Ῥωμαϊσμοῦ, τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ Ἀσιατισμοῦ, τοῦ Εὐρωπαϊσμοῦ. Μ^o ἄλλους λόγους ὁ Νεοελληνισμὸς στὴν πνευματικὴν θεώρηση τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας δὲ βροῆκε ἀκόμα τὸν ἀληθινὸν ἔαυτό του, τὸν ἐθνικό, τὸν Ἐλληνικὸν ἔαυτό του, τὸ Ἐλληνικὸν ὑπερχρονικὸν πνευματικὸν καὶ ἥθικὸν Ἐγώ του, καὶ τὸ πνεῦμα του δὲν τοῦ χάρισε ἀκόμα τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀπόλυτα γνήσια ἐθνικὴν θεωρία, τὴν Ἐλληνικὴν Κριτικὴν τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἐλληνικοῦ Ἐθνους.¹ Η βαθειὰ καὶ φωτισμένη καὶ ἀπὸ τὸ αἰώνιο πνεῦμα τῆς Ἐλληνικῆς Ζωῆς καὶ τῆς Ἐλληνικῆς Δημιουργίας ἐμπνευσμένη καὶ ποτισμένη ἐθνικὴ Κριτικὴ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ Νεοελληνισμοῦ τὸ πρῶτο ποὺ ἔχει νὰ διαπιστώσῃ στὸ κριτικὸν ἔργο της εἶναι ἥ ἀλήθεια, δτι ἐν^o ἀπὸ τὰ πιὸ βαθειὰ οὖσιαστικὰ χαρσχτηριστικὰ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ Νεοελληνισμοῦ εἶναι ἥ τραγικὴ ἀντινομία τοῦ νὰ βλέπῃ ὁ Νεοελληνικὸς Κόσμος τὴν ἐθνικὴν ζωὴν του καὶ τὴν ἐθνικὴν Ἱστορία του ὅχι μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐθνικῆς οὖσίας του καὶ ψυχῆς του καὶ

1. Ἐξαίρεση στὴ Σύγχρονη Ἐλλάδα ἀποτελεῖ μόνο ὁ Ἱστορικὸς τοῦ Ἐλληνισμοῦ Κ. Ἀμαντος. Η θαυμαστὴ καὶ γιὰ τὸ φωτεινὸν καὶ γιὰ τὸ ἡροϊκὸν πνεῦμά της Εἰσαγωγὴ του στὴ Βυζαντινὴ Ἱστορία ἀποκαλύπτει, πὼς στὸν οὐρανὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ Νεοελληνισμοῦ ἀνατέλλει ἥδη ὁ ἥλιος τῆς ἀληθινῆς ἐθνικῆς Κριτικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς Δημιουργικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἐλληνικῆς Ἱστορίας.

τῆς ἐθνικῆς συνείδησής του, ἀλλὰ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς συνείδησης ξένων λαῶν. Καὶ ἡ ἀντινομία αὐτὴ εἶναι ἡ κυριώτερη αἰτία καὶ πηγὴ τῆς ἀπέραντης ἐθνικῆς τραγωδίας τοῦ Νεοελληνισμοῦ.

“Η Ἰστορικὴ στιγμὴ ποὺ ζεῖ σήμερα δὲ Νεοελληνισμὸς εἶναι ἡ στιγμὴ τοῦ κριτικοῦ πνεύματος καὶ τῆς κριτικῆς σκέψης καὶ θεωρίας τῆς ζωῆς του καὶ τῆς Ἰστορίας του καὶ τοῦ προβλήματος τῆς κοσμικῆς του Μοίρας. Ἡ μεγάλη καὶ ιερὴ ἔχει φτάσει ὅρα ποὺ ἡ ζωὴ τοῦ Ἐθνους ζητάει τὸ φῶς, τὸ ἀπόλυτο φῶς. Καὶ τὸ ἀπόλυτο φῶς χαρίζει μόνο δὲ ἐλεύθερος κριτικὸς Λόγος, ἡ φωτισμένη ἐλεύθερη κριτικὴ Σκέψη καὶ Συνείδηση. Τὸ ἔργο τῆς Κριτικῆς εἶναι πρῶτα - πρῶτα ἔργο Πολεμικῆς, ἔργο Ἐλευθερίας, κι ἔπειτα ἔργο Δημιουργικῆς. Καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἐλεύθερου κριτικοῦ Νεοελληνικοῦ Νοῦ θάναι πρῶτα - πρῶτα ἔργο Πολεμικῆς καὶ Λυτρωμοῦ καὶ θάνατος ὡς κύριο καὶ ὑπέρτατο ἀντικειμενικὸ καὶ οὐσιαστικὸ σκοπό του νὰ δώσῃ στὸ Νεοελληνικὸ Ἐθνος τὴ φωτισμένη ἐθνικὴ Κριτικὴ τῆς ἐθνικῆς ζωῆς του καὶ τῆς ἐθνικῆς Ἰστορίας του. Ζωὴ χωρὶς τὴ Σκέψη τῆς Ζωῆς, παρὰ τὶς ὑντίθετες *bañales* θεωρίες τῶν βαρθάρων τοῦ Πνεύματος,¹ δὲν ὑπάρχει οὔτε μιὰ στιγμή. Σκέψη ὅμως τῆς Ζωῆς θὰ εἰπῇ Κριτικὴ καὶ Κριτικὴ θὰ εἰπῇ Φιλοσοφία. Ἡ Φιλοσοφία εἶναι ἡ πνευματικὴ θεωρία τῆς Ζωῆς ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς κριτικῆς Ἀλήθειας στὰ ὑπερκόσμια ὑψη τῶν κορυφῶν ὃπου ζεῖ μέσα στὸ ἀφεντοπάλατό της ἡ ὁγήγισσα ὅλων τῶν ὁγηγισσῶν τῆς ζωῆς τοῦ Πνεύματος, ἡ πνευματικὴ Ἐλευθερία. Ἡ Φιλοσοφία εἶναι ἡ μοναδικὴ πηγὴ τῆς ἀληθινῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ στὸ ἀληθινὰ δημιουργικοῦ πνευματικοῦ Πολιτισμοῦ. Καί τὸ ἔργο τοῦ Νεοελληνικοῦ ἐθνικοῦ πνευματικοῦ Πολιτισμοῦ θὰ εἶναι τὸ ἔργο τῆς Νεοελληνικῆς Δημιουργικῆς Φιλοσοφίας. Ο ναὸς τῆς Δημιουργικῆς Φιλοσοφίας θεμελιώνεται καὶ ὑψώνεται πάντα ἀπάνου στὰ θεμέλια τῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἰστορίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ. Καὶ τῆς Νεοελληνικῆς κριτικῆς Δημιουργικῆς Φιλοσοφίας τὸ πρῶτο οἰκοδόμημα θὰ εἶναι τὸ οἰκοδόμημα τῆς κριτικῆς φιλοσοφίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ σὸ ὅλους τοὺς αἰῶνες τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπάνω στὴν Ἑλληνικὴ Γῆ.

Τὸ πρῶτο στάδιο τῆς Νεοελληνικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἰστορίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὸ τελευταῖο τρίτο τοῦ Δ’. αἰώνα π.Χ. καὶ ὡς σήμερα θὰ εἶναι τὸ στάδιο τῆς Ἐλευθερίας τοῦ Νεοελληνικοῦ Πνεύματος στὸ πεδίο τῆς φιλοσοφικῆς θεωρίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας τῆς ἴδιας περιόδου.² Η Ἰστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους στὴ μεγάλη αὐτὴ περίοδο διαιρεῖται σὸ ἔξη μεγάλες Ἐποχές, τὶς Ἐποχὲς τῶν Μακεδόνων, τῆς Ρωμαιοκρατίας, τοῦ Βυζαντίου, τῆς Φραγκοκρατίας, τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τοῦ μετὰ τὸ 1821 ἐλεύθερου Νεοελληνισμοῦ. Σὸ ὅλες αὐτὲς τὶς Ἰστορικὲς Ἐποχὲς στὸν ποταμὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας ἔχουμηκαν δυνατὰ καὶ σὲ ὁρισμένες στιγμὲς δρμητικώτατα ξένα πνευματικὰ ὄεύματα ποὺ ἐπέδρασαν σημαντικώτατα τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οἱ ἐπιδράσεις αὐτὲς ὑπῆρξαν βαθύτερες στὴ δεύτερη, τὴν τέ-

1. “Οπως ἡ περίφημη θεωρία τῶν *‘Pompeianum primum vivere deinde phare’* στὸ νόημα ποὺ πιπτιλίζουν στὸ στόμα τους σὲ κάθε στιγμὴ ὅλοι οἱ ἀμφοτεροὶ μορφωμένοι τοῦ Νεοελληνισμοῦ.

ταρτη και την πέμπτη Ἐποχή, διότε τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος έζησε κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸν ξένων λαῶν, τῶν Ῥωμαίων, τῶν Φράγκων και τῶν Τούρκων. Ἀλλὰ και στὸ διάστημα τῆς τρίτης Ἐποχῆς ὑπῆρξε ἴσχυρότατη ἡ ἐπίδραση τῆς Ρώμης και κυρίως στὸ Δίκαιο και στὴν πολιτικὴ και στρατιωτικὴ Ὀργάνωση τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, ὅπως ἐπίσης τὸ κύριο χαρακτηριστικὸν τῆς τελευταίας Ἐποχῆς εἶναι ἡ βαθύτατη ἐπίδραση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος στὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ ἔλευθερου Νεοελληνισμοῦ. Ἐπίσης στὴ δεύτερη Ἐποχὴ βαθύτατα ἐπηρέασε τὸν Ἑλληνικὸν Κόσμο ἡ νέα Χριστιανικὴ Θρησκεία ποὺ στὴν πρώτη μισφή της βγῆκε ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊκὸν Κόσμο, ἐναν κόσμο, ποὺ εἶναι ὁ ἀντίκου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου και ἵδιως τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Κόσμου (ἡ ἐπίδραση αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ ἴσχυρότερη ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες ἐπιδράσεις κι ἀπὸ αὐτὴ ἀκόμα τὴ Ῥωμαϊκὴ ἐπίδραση). Τὸ πνεῦμα τῶν Μακεδόνων, ὁ Ῥωμαϊσμός, ὁ Χριστιανισμός, ὁ Ἀσιατισμός (και σ' ὅλους τὸν αἰώνας ὅλων τῶν πιὸ πάνω ἔξη Ἐποχῶν και προπάντων στὸν αἰώνες τῆς σκληρότατης πάλης τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐναντίο τοῦ Πανισλαμισμοῦ και στὸν αἰώνας τῆς Τουρκοκρατίας) και τέλος ὁ Εὐρωπαϊσμός (και στὴν ἐποχὴ τῆς Φραγκοκρατίας και κυρίως στὸν τελευταίον δυὸς-τρεῖς αἰώνες) εἶχαν βαθύτατες ἐπιδράσεις στὴν πνευματικὴ και πολιτικὴ και κοινωνικὴ ζωὴ και ἰστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ και σὲ ὀρισμένες στιγμές, μπορεῖ νὰ εἰπωθῇ, ἔτεοπίσανε τε λείως ἀπὸ σπουδαιότατες περιοχὲς τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους τὴν καθαρὴν και γνήσια ἐθνικὴ θεωρία και θέση. Τὸ πρῶτο συνεπῶς ἔργο τῆς Νεοελληνικῆς κριτικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας θάναι νὰ λευτερώσῃ τὸ Νεοελληνικὸν Πνεῦμα, στὴν κριτικὴ θεώρησή του τῆς Ἑλληνικῆς Ζωῆς σ' ὅλους τὸν αἰώνες, ἀπὸ ὅλες τὶς ξένες πνευματικὲς ἐπιδράσεις και νὰ τὸ κάνῃ νὰ ιδῇ τὴν Ἑλληνικὴ Ζωὴ και τὴν Ἑλληνικὴ Ἰστορία μὲ καθαρὴ Ἑλληνικὴ ματιά, μ' Ἑλληνικὴ Ψυχή, μ' Ἑλληνικὴ Συνείδηση κι Ἑλληνικὴ Σκέψη. Μ' ἄλλους λόγους τὸ πρῶτο ἔργο τῆς Νεοελληνικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας θάναι νὰ μᾶς κάμῃ νὰ βροῦμε τὸν ἀληθινὸν ἔαυτό μας, τὸ γνήσιο ἐθνικὸν ἔαυτό μας, και νὰ ιδοῦμε και τὸ παρελθόν και τὸ παρόν και τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους ὡς ἀπόλυτα ἐλεύθεροι, ἀληθινοί και γνήσιοι πνευματικὰ και ἡθικὰ Ἑλληνες. Ἐξω ἀπὸ τὴν Ἐλευθερία, τὴν Ἐλευθερία τοῦ Πνεύματος και τῆς Ψυχῆς, δὲν ὑπάρχει ἀπολύτως τίποτα, οὔτε σκέψη, οὔτε ἀλήθεια, οὔτε καμιαὶ ζωή. Ζωὴ εἶναι μόνο ἡ Ἐλευθερία, ἡ ἐλεύθερη Δημιουργία.

Τὸ δεύτερο στάδιο τῆς Νεοελληνικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας θὰ εἶναι τὸ στάδιο τῆς κριτικῆς και καθαρὰ Ἑλληνικῆς πνευματικῆς θεωρίας, στὸ φῶς τῆς Ἑλληνικῆς πνευματικῆς Ἐλευθερίας, ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς Ἰστορικῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ποὺ θέτει ἡ κριτικὴ και καθαρὰ ἐθνικὴ πνευματικὴ θεώρηση τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας, και προπάντων τοῦ προβλήματος τῆς οὖσίας τοῦ Νεοελληνισμοῦ και τῆς Ἰστορικῆς ἐνότητάς του ἢ μὴ μὲ τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνισμό.

Σ' ὅλους τὸν αἰώνες τῆς δραματικῶτατης περιόδου τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας ποὺ ἀγκαλιάζει τὴν ζωὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς πτώσης τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ και ὡς σήμερα ἡ Ἑλληνικὴ Ψυχὴ

στρέφεται πρὸς τὸν πνευματικὸν Ἡλιο τοῦ κλασσικοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἐποχῆς καὶ ἀπειρεῖς εἶδαν στὸ παρελθὸν τὸ φῶς θεωρίες ἐπάνω στὸ θεμελιακὸν αὐτὸν πρόβλημα τῆς Νεοελληνικῆς Ζωῆς, τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων τοῦ Νεοελληνισμοῦ καὶ τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ. Σκοπὸς ὅμως τῆς μελέτης αὐτῆς δὲν εἶναι νὰ δώσῃ τὴν Ἰστορίαν ὅλων αὐτῶν τῶν θεωριῶν. Σκοπός μας εἶναι ἐδῶ νὰ ίδούμε τὸ πρόβλημα αὐτὸν μόνο σὲ γενικότατες γραμμὲς καὶ μόνο ἀπὸ τὴν ἀποψή τῆς Εἰσαγωγῆς αὐτῆς καὶ μέσος στὰ πλαίσιά της.

γ'. Ο ΔΥΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ Δ'. Π. Χ. ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΥΤΗΣ

Ἐκεῖνο ποὺ πρῶτα - πρῶτα παρατηρεῖ καὶ διαπιστώνει ἡ φιλοσοφικὴ Κριτικὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας πιὸ πάνω Ἰστορικῆς περιόδου εἶναι ἡ ἀπόλυτη πραγματικότητα κι ἀλήθεια ἐνὸς παράξενου, στὴν πρώτη ματιά, Ἰστορικοῦ φαινομένου, ποὺ φανερώνεται στὸ βάθος τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας τῆς περιόδου αὐτῆς. Τὸ φαινόμενο αὐτὸν εἶναι τὸ φαινόμενο ἐνὸς βαθύτατου Ἰστορικοῦ δυϊσμοῦ μέσα στὴ Ζωὴ καὶ τὴν Ἰστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες τῆς ἔδιας περιόδου. Ἡ φιλοσοφικὴ διείσδυση μέσα στὰ βάθη τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας τῆς πιὸ πάνω περιόδου φέρνει στὸ φῶς τὸ φαινόμενο, ποὺ χαραχτηρίζεται ὡς παράξενο στὴν πρώτη ματιά, τὸ φαινόμενο, ὃ τι ὁ μεγάλος ποταμὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας ὅλων τῶν ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ ὡς σήμερα αἰώνων διακλαδίζεται σὲ δυὸ μεγάλους παραπόταμους, τοὺς παραπόταμους τῶν δυὸ μεγάλων κόσμων ποὺ φανερώνονται καὶ κινιῶνται καὶ ζοῦν καὶ δροῦν Ἰστορικὰ μέσα στὸν ἔνα τὸ μεγάλο Ἑλληνικὸ Κόσμο τῆς ἔδιας περιόδου. Καὶ τὸ πιὸ περίεργο καὶ στὴν πρώτη ματιὰ ἀνεξήγητο καὶ παράξενο εἶναι πὼς τὸ φαινόμενο τοῦ Ἰστορικοῦ αὐτοῦ δυϊσμοῦ φανερώνεται ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς πτώσης τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ.

Τίθεται ἡδη φυσικὰ τὸ ἔρωτημα, ποιοὶ εἶναι οἱ δυὸ αὐτοὶ κόσμοι ποὺ ζοῦν καὶ δροῦν, δὲ καθένας μὲ τὴ δική του ψυχολογία καὶ Ἰστορία, στὸ προσκήνιο ἢ στὸ βάθος τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας σ' ὅλες τὶς πιὸ πάνω ἔξη Ἐποχὲς καὶ ποιὰ εἶναι τὰ βαθύτερα αἴτια τοῦ Ἰστορικοῦ φανερωμοῦ τῶν κόσμων αὐτῶν; Τὴν ἀπάντηση στὸ ἔρωτημα αὐτὸν δίνει ἡ ἔδια ἡ Ἑλληνικὴ Ἰστορία. Γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ συλλάβουμε καὶ κατανοήσουμε βαθειὰ καὶ ὅπως πρέπει καὶ τὸ Ἰστορικὸ γεγονός τοῦ φανερωμοῦ καὶ τὰ πραγματικὰ οὖσιαστικὰ χαραχτηριστικὰ τῶν δυὸ αὐτῶν κόσμων, πρέπει νὰ διεισδύσουμε μέσα στὰ βάθη τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας καὶ νὰ κατορθώσουμε νὰ ξεχωρίσουμε τὰ βαθύτερα καὶ οὖσιαστικὰ χαραχτηριστικὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου πρῶτα - πρῶτα στὴν πρώτη μεγάλη περίοδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς Αὐγῆς τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπάνω στὴν Ἑλληνικὴ Γῆ καὶ ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ἔπεισε δὲ Ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς Κόσμος, καὶ δεύτερο στὴ δεύτερη μεγάλη περίοδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἰστορίας ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς πτώσης τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ κρατάει ὡς σήμερα.

“Η βαθειά κριτική φιλοσοφική διείσδυση και στίς δυό αὗτες περίοδες τῆς Ελληνικῆς Ιστορίας φέρνει στὸ φῶς τὴν ἀπόλυτη ιστορικὴ ἀλήθεια ὅτι στὴ δεύτερη περίοδο ἀνατρέπεται διωσμιόλου ἥ βάση τῆς ζωῆς τοῦ Ἐλληνισμοῦ τῆς πρώτης περιόδου. Ἐκεῖνο ποὺ χαραχτηρίζει οὖσιαστικὰ τὴν πρώτη περίοδο εἶναι τ’ ὅτι ἥ ζωὴ τοῦ Ἐλληνικοῦ Κόσμου σ’ ὅλους τοὺς αἰῶνες τῆς περιόδου αὗτῆς πηγάζει ἀπὸ τὰ Κάτω καὶ ὅχι ἀπὸ τὸ Ἀπάνω. Τὸ χαραχτηριστικὸ διμος αὗτὸ δὲ φανερώνεται στὴ δεύτερη περίοδο. Ἀπεναντίας στὴν περίοδο αὗτὴν ἥ ζωὴ τοῦ Ἐθνους πηγάζει ἀπὸ τὸ Ἀπάνω καὶ ὅχι ἀπὸ τὰ Κάτω. Ἡ μεταβολὴ αὗτὴν εἶναι ἥ πρώτη μεγάλη καὶ βαθειά καὶ κοσμοϊστορικῆς σημασίας μεταβολὴν ποὺ ἔγινε στὴ ζωὴ τοῦ Ἐλληνικοῦ Κόσμου ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴν ποὺ ἔπεσε δὲ Ἀρχαῖος Ἐλληνισμός. Στὴν πρώτη περίοδο δὲ Ἐλληνισμὸς εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθερος καὶ ἥ πρώτη αὕτη περίοδος μπορεῖ νὰ χαραχτηρίζεται ὡς ἥ περιόδος τῆς ἀπόλυτης ἐλευθερίας καὶ συνεπῶς καὶ τῆς ἀπόλυτης ἀγνότητας τοῦ Ἐλληνισμοῦ, ἀπὸ ἐθνολογικὴ ἀποψη, καὶ τῆς ιστορικῆς ἐθνικῆς δημιουργίας του. Στὴ δεύτερη διμος περίοδο δὲ Ἐλληνισμὸς δὲν εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθερος, ἀλλ’ ἀγωνίζεται ἥ νὰ ἔσται παροχή τὴ χαιρένη ἐθνικὴ ἐλευθερία του ἥ νὰ κρατήσῃ τὴ ζωὴ του καὶ τὴν ἐλευθερία του διὸ τὸ δυνατὸ καθαρότερη ἀπὸ τὶς ἐπιδράσεις τῆς ιστορίας του στοὺς καιροὺς τῆς ὑποταγῆς του κάτω ἀπὸ ἔνοντος λαούς. Ἀν θέλουμε νὰ χαραχτηρίσουμε διπος πρέπει τὴ δεύτερη αὕτη περίοδο, θὰ πρέπη νὰ τὴ χαραχτηρίσουμε ὡς περίοδο δὲ τελείας ὑποταγῆς καὶ σκλαβιᾶς τοῦ Ἐλληνισμοῦ κάτω ἀπὸ ἔνοντος λαούς, ἀλλὰ περίοδο ἀδιάκοπων σκληρύτατων ἀγώνων, πότε θριαμβευτικῶν καὶ πότε μή, γιὰ τὴν κατάχτηση τῆς ἀπόλυτης ἐθνικῆς ἐλευθερίας του τῆς πρώτης περιόδου. **Καλὰ-καλὰ δὲ Ἐλληνισμὸς δὲν ὑποτάχτηκε καὶ δὲ σκλαβώθηκε ποτέ.** Στὴν πρώτη περίοδο δὲ Ἐλληνικὸς Κόσμος, ἀπόλυτα ἐθνικὰ ἐλεύθερος, διαφεντεύει καὶ πλάθει δὲ ἕδιος τὴν ἐθνικὴ ζωὴ του, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόλυτα ἐλεύθερη ἐθνικὴ θέλησή του, θεμελιώνοντάς την ἀπάνω στὰ αἰῶνια θεμέλια τῆς ὑπερχρονικῆς ἐθνικῆς πνευματικῆς καὶ ἥθικῆς ἰδιοσυστασίας καὶ οὖσίας του. Ἐκεῖνο ποὺ οὖσιαστικὰ χαραχτηρίζει τὴ ζωὴ τοῦ Ἐλληνισμοῦ στοὺς αἰῶνες τῆς πρώτης αὕτης περιόδου, ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς ἐπιβολῆς στὴ ζωὴ τῶν Ἐλληνικῶν πολιτειῶν τῆς ἀρχῆς τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ τοῦ ἀπολύτου θριάμβου τῆς Δημοκρατίας, εἶναι ἥ ἀρχὴ ὅτι πηγὴ τῆς ζωῆς κάθε Ἐλληνικῆς πολιτείας εἶναι δὲ Δῆμος, δὲ Λαός, τὸ Κοινωνικὸ Σύνολο, καὶ δὲ τελεία ἄτομο (Μοναρχία ἥ Τυραννία) ἥ δρισμένος ἀριθμός λίγων ἀτόμων (Ολιγαρχία). Ὁ θριαμβός τῆς ἀρχῆς τῆς λαϊκῆς ἥ ἐθνικῆς κυριαρχίας, τῆς Δημοκρατίας, στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς Ἀρχαίας Ἐλλάδας (ἀπὸ τοὺς αἰῶνες, διπος θὰ ἴδοιμε πιὸ κάτω, τῆς Προομητικῆς καὶ τῆς Ὁμηρικῆς Ἐλλάδας) εἶχε στὸ ἀληθινὰ κοσμοϊστορικὲς συνέπειες στὴν Ιστορία καὶ τοῦ Ἐλληνισμοῦ καὶ διῆς τῆς Ἀνθρωπότητας. Ἡ βαθειά κριτικὴ θεώρηση τῆς Ἐλληνικῆς Ιστορίας, θεμελιωμένη ἀπάνου στὶς ἔδιες τὶς πηγὲς τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρχαίου Ἐλληνικοῦ Κόσμου, τὶς πηγὲς τῶν ἀρχαίων Ἐλλήνων συγγραφέων καὶ ποταρχικὰ τοῦ Πατέρα τῆς Ιστορίας, τοῦ Ἡροδότου, φέρνει στὸ φῶς τὴν αἰώνια ἀλήθεια, ὅτι δὲ τὰ θαύματα τῶν κοσμοϊστορικῶν Ἐλληνικῶν ηικῶν στὸ Μαραθώνα, στὴ Σαλαμίνα, στὶς Πλαταιές καὶ σ’ διες τὶς ἄλλες μάχες

ποὺ ἡ Αἰωνία Ἐλλάδα ἀντιμετώπισε καὶ νίκησε τὴν Αἰωνία Ἀσία, τὰ πολεμικὰ θαύματα ποὺ ἐδημιούργησαν τὸ πνευματικὸ θαῦμα τοῦ κλασσικοῦ Ἐλληνικοῦ Πολιτισμοῦ τοῦ Ε'. αἰώνα, ὥπῃρέαν θαύματα τῆς ἀθάνατης δημοκρατικῆς ψυχῆς τοῦ αἰώνιου Ἐλληνισμοῦ. Ἀπὸ τὴν Ἰστορία τῆς μάχης τοῦ Μαραθώνα, ὅπως τὴν ἀφηγιέται ὁ Θεῖος Ἡρόδοτος στὴν ἀθάνατη πνευματικὴ δημιουργία του, βγαίνει μὲ ἀπόλυτη ἀστραφτερὴ βεβαιότητα, πὼς στὴ μάχη τοῦ Μαραθώνα τὸ αἰώνιο πνεῦμα τῆς τρισάγιας πολιτείας τῆς Παλλάδας νίκησε ὅχι μόνο τὸν κόσμο τῶν ἔξωτεροικῶν βαρβάρων τῆς Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμο τῶν ἔσωτεροικῶν βαρβάρων τῆς Ἀθηναϊκῆς Ὀλιγαρχίας τῶν Πεισιστρατιδῶν¹ καὶ πὼς ὁ Μιλτιάδης κυριολεχτικὰ ἀρπαξε ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τὴ νίκη τοῦ Μαραθώνα μὲ τοὺς ἀθάνατους λόγους του πρὸς τὸν πολέμαρχο τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Στρατοῦ Καλλίμαχο,² ποὺ μὲ τὸ ἡρωϊκὸ φρόνημά του καὶ τὸν ἡρωϊκὸ θάνατό του στὸ πεδίο τῆς μάχης τοῦ Μαραθώνα κατάχτησε τὴν Αἰωνιότητα. Στὸ Μαραθώνα ἡ αἰωνία δημοκρατικὴ ψυχὴ τῆς Αἰωνίας Ἐλλάδας ἐνίκησε καὶ τοὺς δυὸ αἰώνιους βαρβάρους καὶ τῆς Ἐλληνικῆς καὶ τῆς Παγκόσμιας Ἰστορίας, τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ὀλιγαρχία—Τυραννία. Ἀπὸ τὴ νίκη αὐτὴ τῶν Μαραθωνομάχων, «Πατέρων», στὸ φῶς τοῦ «Μενέξενου» τοῦ Πλάτωνος, ὅλων τῶν γικῶν τοῦ Ἐλληνισμοῦ στοὺς κοσμοὶστορικοὺς ἀγῶνες του ἐναντίον τοῦ Πανασιατισμοῦ βγῆκε ἡ πνευματικὴ νίκη τοῦ Ἐλληνισμοῦ τοῦ Ε' αἰώνα, ποὺ ἡ κλασσικὴ πνευματικὴ δημιουργία του εἶναι ὁ Ἡλιος τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Κοσμικῆς Μοίρας καὶ τοῦ Ἐλληνισμοῦ καὶ ὅλης τῆς Ἀνθρωπότητας. Ἐπίσης ἀπὸ τὰ ἔργα καὶ τῶν τριῶν μεγάλων ἴστορικῶν τῆς Ἀρχαίας Ἐλλάδας, τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Θουκυδίδη καὶ τοῦ Ξενοφώντα, βγαίνει, ὅπως θὰ ἰδοῦμε πιὸ κάτω, ὅτι, ἐνῷ ἡ Δημοκρατία ὑψώσε τὸν Ἀρχαῖο Ἐλληνισμὸ στὸν Ἡλιο καὶ στὴν Αἰωνιότητα, ἡ Ἐλληνικὴ Ὀλιγαρχία—Τυραννία ἀντίθετα εἶναι ἐκείνη ποὺ τὸν ἔρριξε μέσα στοὺς γκρεμοὺς καὶ τὰ βάραθρα τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ὑποταγῆς του στὸ τέλος κάτου ἀπὸ ἔντονος βάρβαρους λαούς. Πολλὰ πράγματι ὥπῃρέαν τὰ αἴτια τῆς παρακμῆς καὶ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀρχαίας Ἐλλάδας, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀπολύτως ἀμφιβολία, ὅπως βεβαιώνουν καὶ οἱ τρεῖς μεγάλοι ἴστορικοὶ τοῦ Ἀρχαίου Ἐλληνισμοῦ, πὼς ἡ κυριώτερη αἴτια ὥπῃρέεν ἡ πολιτικὴ τῆς Ἐλληνικῆς Ὀλιγαρχίας, ἡ πολιτικὴ τῆς θέλησης τῆς ἐπιβολῆς τῆς τυραννίας της καὶ τῆς ἐκμετάλλευσής της ἀπάνω στὸν Ἐλληνικὸ Λαό.

Ἄλλος ἐνῷ ἡ Δημοκρατία—Ἐλευθερία εἶναι ἡ βάση τῆς ζωῆς τοῦ Ἐλληνισμοῦ στὴν πρώτη μεγάλη περίοδο τῆς Ἐλληνικῆς Ἰστορίας, μὲ τὸ πέσιμο τοῦ ἐλεύθερου Ἀρχαίου Ἐλληνισμοῦ γκρεμίζεται ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἡ βάση αὐτὴ τῆς φυσικῆς πολιτικῆς ζωῆς καὶ παύει ὁ Ἐλληνικὸς Δῆμος, ὁ Ἐλληνικὸς Λαός, τὸ Ἐλληνικὸ Κοινωνικὸ Σύνολο, τὸ Ἐλληνικὸ Ἔθνος στὴν ὅλητά του, νὰ εἶναι στὸ μέλλον ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς τῆς Ἐλλάδας καὶ ὁ νομοθέτης τῆς κοσμικῆς της μοίρας. Ἀλλοι τώρα εἶναι οἱ μεγάλοι καὶ κυριαρχικοὶ παράγοντες τῆς Ἐλληνικῆς Ἰστορίας καὶ ἀλληλ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς τοῦ

1. Ἡρόδ. Ἰστορ. ΣΤ'. 94, 102, 107, 108, 115.

2. Ἡρόδ. Ἰστ. ΣΤ'. 109.

“Ελληνικοῦ” Εθνους. Στὴ θέση τῆς Δημοκρατίας ἔχεται τώρα ἡ Μοναρχία, ποὺ τὸ κράτος της θεμελιώνεται πάντα, σύμφωνα μὲ τοὺς αἰώνιους φυσικοὺς κοινωνικοὺς νόμους δὲλων τῶν ἀνθρώπινων κοινωνιῶν, ἀπάνω στὴν “Ολιγαρχία. Τὴ θέση τοῦ «Δήμου» παίρνει τώρα ὁ «Ἐνας» καὶ τῇ θέση τῶν «Πολλῶν» παίρνουν οἱ «Ολίγοι». Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ἵσχυει γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ “Ελληνισμοῦ καὶ στὶς Ἐποχὲς τῶν Μακεδόνων καὶ τῆς Ρωμαιοκρατίας καὶ στὸ Βυζάντιο καὶ στὴ Φραγκοκρατία καὶ στὴν Τουρκοκρατία καὶ στὴ μετὰ τὸ 1821—1828 Ἐποχή.¹ Ἡ “Αρχαία δημοκρατικὴ” Ελλάδα ἦταν τὸ νησὶ τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Φωτός, τῆς Λευτεριᾶς καὶ τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ μέσα στὸν ὥκεανὸ τοῦ Κράτους τοῦ Ζόφου τῆς Τυραννίας—Δουλείας τῆς Μοναρχίας—“Ολιγαρχίας ποὺ ἐκχριστορίζεται σῷ δὲλο τὸν ἄλλο Κόσμο. Μὲ τὴν πτώση τῆς ἐλεύθερης δημοκρατικῆς Ελλάδας τὸ Κράτος τοῦ Ζόφου τῆς Μοναρχίας—“Ολιγαρχίας θὰ ξαπλωθῇ γιὰ χιλιάδες χρόνια σῷ δὲλη τὴν Ἀνθρωπότητα.

Ἡ μεγάλη καὶ κοσμοϊστορικὴ αὐτὴ μεταβολὴ καὶ ἀνατροπὴ στὴ ζωὴ καὶ στὴν ιστορία τοῦ “Ελληνικοῦ” Κόσμου, ὡς τὸ πιὸ μεγάλο καὶ πιὸ συγκλονιστικὸ καὶ οὖσιαστικὰ πιὸ χαραχτηριστικὸ ἀποτέλεσμα τῆς πτώσης τοῦ “Αρχαίου” Ελληνισμοῦ, εἶναι τὸ πρῶτο μεγάλο καὶ χτυπητὸ πραγματικὸ ιστορικὸ γεγονὸς ποὺ διαπιστώνει ἡ κριτικὴ Φιλοσοφία τῆς “Ελληνικῆς” Ιστορίας. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἀγνοήσῃ οὔτε ὁ ιστορικὸς οὔτε ὁ φιλόσοφος τῆς “Ελληνικῆς” Ιστορίας. Καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ δὲν παίξῃ σπουδαιότατο καὶ θεμελιακὸ δόλο στὴ διαμόρφωση τῆς “Ελληνικῆς” Ιστορίας καὶ τῶν ιστορικῶν πεπρωμένων τοῦ “Ελληνισμοῦ” σῷ δὲλο τὸ διάστημα τῆς δεύτερης πιὸ πάνω ιστορικῆς περιόδου καὶ χωρὶς τὴ βαθειὰ καὶ τελεία κατανόηση τῆς κοσμοϊστορικῆς σημασίας τοῦ γεγονότος αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ κατανηθῇ καὶ κριθῇ σωστὰ καὶ ὅπως πρέπει δὲλη ἡ ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Δ'. π. X. αἰώνα καὶ ὡς σήμερα Ιστορία τοῦ “Ελληνισμοῦ”.

Ἡ τελεία κατανόηση τοῦ ιστορικοῦ αὐτοῦ φαινομένου ἀνοίγει μπρὸς στὰ μάτια μας διάπλατα τὸ δρόμο πρὸς τὴν κατανόηση καὶ τῆς φύσης καὶ τῶν βαθύτερων αἰτίων ἐνὸς ἄλλου σημαντικώτατου ιστορικοῦ φαινομένου, τοῦ ιστορικοῦ δυῖσμοῦ, ποὺ ἐνορᾶται μέσῳ στὰ σπλάγχνα τοῦ “Ελληνισμοῦ” σῷ δὲλη τὴ δεύτερη μεγάλη περίοδο τῆς “Ελληνικῆς” Ιστορίας. Ο δυῖσμὸς αὐτὸς εἶναι ιστορικὸ ἐπακόλουθο τῆς στάσης τοῦ “Ελληνικοῦ” Κόσμου μπροστὰ στὸ ιστορικὸ γεγονὸς τῆς πτώσης τοῦ ἐλεύθερου “Ελληνισμοῦ” τῆς πρώτης μεγάλης περιόδου τῆς “Ελληνικῆς” Ιστορίας καὶ τῆς ταυτόχρονης καὶ σύμφυτης μὲ τὸ γεγονὸς αὐτὸ μεγάλης μεταβολῆς τῆς ἀνατροπῆς τῶν θεμελίων δὲλης

1. Τὸ κοσμοϊστορικό, στὴ δική μας πνευματικὴ συνείδηση καὶ πίστη, νόημα τῆς “Ελληνικῆς” Επανάστασης τοῦ 1821 εἶναι ὅτι ὁ κύριος σκοπός της ἦταν ἡ “Ελευθερία τοῦ “Ελληνικοῦ” Γένους, στὸ πιὸ πλατὺ νόημά της, “Ελευθερία πνευματική, ἡθική, πολιτική, κοινωνική, οἰκονομική. Γιὰ τὸν ἀπόλυτο θρίαμβο, στὴ ζωὴ τοῦ “Ελληνικοῦ” Εθνους, τῆς ἀρχῆς τῆς λαϊκῆς ἡ ἐθνικῆς κυριαρχίας, γιὰ τὴν “Ελληνικὴ” Δημοκρατία, τὸ κράτος τοῦ “Ελληνικοῦ” «Δήμου», δὲλου τοῦ “Ελληνικοῦ” Λαοῦ, δὲλοκλήρου τοῦ “Ελληνικοῦ” Εθνους, ἔχουσαν ποταμοὺς αιμάτων οἱ ἡρωες τῆς “Επανάστασης τοῦ 1821.” Αλλο τώρα εἶναι τὸ ζήτημα, ἀν ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ἐκχριστορίζησε πραγματικὰ στὴ ζωὴ τοῦ “Εθνους” ἀπὸ τὰ 1828 καὶ ὡς σήμερα.

τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους. Στὴ μεγάλη καὶ κοσμοϊστορικὴ αὐτὴ στιγμὴ ἀρχίζει ἡ μεγάλη διαφοροποίηση τῆς Ἑλληνικῆς Ζωῆς καὶ Ἱστορίας, ποὺ εἶχε ώς ἵστορικὸ ἀποτέλεσμα τὴν ἵστορικὴ ἐμφάνιση τῶν δυὸ μεγάλων κόσμων τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ τὰ ἵστορικὰ κινήματά τους γεμίζουν δὴ τὴν Ἱστορία τῶν τελευταίων 23—24 αἰώνων.

Ἡ Ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς δεύτερης ἵστορικῆς περιόδου, στὸ φῶς τῆς φιλοσοφικῆς Κριτικῆς, μαζὶ μὲ τὴ διαπίστωση τῆς πιὸ πάνω κοσμοϊστορικῆς μεταβολῆς καὶ τοῦ πιὸ πάνω ἵστορικοῦ δυῖσμοῦ ποὺ ἐπίγασε ἀπὸ αὐτὴν μᾶς δίνει καὶ τὰ κύρια καὶ οὖσιαστικὰ χαραχτηριστικὰ τῶν δυὸ πιὸ πάνω κόσμων. Τὰ χαραχτηριστικὰ αὗτὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ζωὴ καὶ τὰ ἵστορικὰ κινήματα τῶν κόσμων αὗτῶν σ' δλο τὸ μάκρος τῆς δεύτερης περιόδου δλῆς τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους. Οἱ ἔνας ἀπὸ τοὺς δυὸ αὗτοὺς κόσμους μπροστὰ στὴ νέα ἵστορικὴ πραγματικότητα ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ ἐλεύθερου Ἑλληνισμοῦ τῆς πρώτης ἀπὸ τὶς πιὸ πάνω δυὸ ἵστορικὲς περίοδες παίρνει μιὰ ἀπόλυτα δεαλιστικὴ στάση (στὸ πιὸ στενὸ νόημα τοῦ δρου αὐτοῦ). Οἱ κόσμοις αὗτὸς εἶναι δεαλιστής, πραχτικός, ὀφελιμιστής, εὐδαιμονιστής. Μὲ τὸ δεαλιστικὸ καὶ ὀφελιμιστικὸ πνεῦμα του παίρνει στάση προσαρμογῆς πρὸς τὴ νέα κατάσταση καὶ συμβιβασμοῦ μὲ τὸ πνεῦμα τῶν νέων καιρῶν. Υπέρτατος κανόνας τῆς ζωῆς του εἶναι ἡ δεαλιστικὴ ἀντίληψη τῆς Ζωῆς καὶ στὴν ἐκδήλωση τοῦ δεαλισμοῦ του αὐτοῦ φανερώνει ἀφταστες καὶ χωρὶς κανένα προηγούμενο κάθε λογῆς ἴκανότητες, εὐστροφία πνευματική, πολιτικότητα, διπλωματικότητα, πανουργία, ἡθικὴ ἐλαστικότητα, ὑποκρισία, ἀκατάβλητη δραστηριότητα, ἀνυπέρβλητη ἐπινοητικότητα, καταπληχτικὴ δημιουργικότητα. Κατὰ κανόνα δὲν ἀρνιέται τὸν ἐθνισμό του καὶ τὴν ἐθνική του πίστη, ἀλλ' ἔχει κερένια τὴ σπουδυλική του στήλη, κάνει μεγάλες ἀβαρίες στὴν ἐθνική του συνείδηση καὶ εἶναι ἀφταστος στὸ νὰ ἐφευρίσκῃ τρόπους προσαρμογῆς πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ συμβιβασμοῦ τοῦ ἐθνικοῦ χρέους του μὲ τὴν ἔξυπηρέτηση τῶν ὕλικῶν συμφερόντων του. Γενικὰ ὁ κόσμος αὗτὸς μὲ τὴ δεαλιστικὴ στάση του, στάση παθητικῆς ἢ ἐνεργητικῆς προσαρμογῆς, συμβιβαστικότητας καὶ πολλὲς φορὲς συνεργασίας μὲ τοὺς καταχτητές, ἀγωνίζεται νὰ ὑπερνικήσῃ τὴ σκληρὴ πραγματικότητα καὶ νὰ ἔξυπηρετῇσῃ τὰ συμφέροντά του καὶ μάλιστα σὲ ὀρισμένες στιγμὲς (Ῥωμαιοκρατία καὶ Τουρκοκρατία) κατορθώνει νὰ ὑποτάξῃ τὸν ἔχθρον καὶ νὰ πάρῃ στὰ χέρια του καὶ αὗτὴ τὴν πολιτικὴ δύναμη καὶ ἔξουσία (Φαναριώτες). Φυσικὴ συνέπεια τῆς δεαλιστικῆς αὐτῆς στάσης εἶναι ὅτι ὁ κόσμος αὗτὸς δέχεται βαθύτατες ἐπιδράσεις ἀπὸ τοὺς ἔνους λαοὺς σ' δλους τοὺς κύκλους τῆς ζωῆς του, καὶ στὴ Θρησκεία καὶ στὴν Ἡθικὴ καὶ στὴν Τέχνη καὶ στὴν Πολιτικὴ καὶ στὸ Δίκαιο καὶ στὴν Κοινωνικὴ Διάρθρωση καὶ στὴν Οἰκονομία. Οἱ κόσμοις αὗτὸς εἶναι ὁ κόσμος τοῦ προσκηνίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ οἱ φάλαγγές του στρατεύονται ἀπὸ τὶς τάξεις τῶν μεγάλων καὶ τῶν δυνατῶν τῆς ἡμέρας, ἀπὸ τοὺς κύκλους τῆς Πολιτείας, τῆς Ἑκκλησίας, τοῦ Στρατοῦ, τῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ Πνεύματος (τῶν περικλέλητων Λογίων). Ἀπὸ τὸν κόσμο αὗτὸν θὰ βγῆ στὴν Ἐποχὴ τοῦ Βυζαντίου διάσμος τῆς Βυζαντινῆς Μοναρχίας καὶ Ὁλιγαρχίας, τοῦ Βυζαντινοῦ Θεοκρα-